

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำเอาแนวความคิดเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองและการกล่อมเกลாதทางการเมืองมาพิจารณา และกำหนดสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้แหล่งข้อมูลจาก 2 แหล่งคือ ข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลภาคสนาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ประกอบกับใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 แบบแผนของการวิจัย

ในการศึกษานี้ อาศัยข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

ก. ศึกษาวิจัยจากเอกสาร

ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันเนื้อหาในการวิจัยทั้งที่เป็นเอกสารภาษาไทยและต่างประเทศ ได้แก่ หนังสือ หนังสือพิมพ์ เอกสารทางราชการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย ข้อมูลจากสถิติ ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบถึงผลงานการวิจัยที่เคยมีในอดีต โดยศึกษาจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข. การศึกษาวิจัยภาคสนาม

การศึกษาวิจัยภาคสนามเป็นการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.2 กลุ่มประชากรวิจัย

- กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
- ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยกำหนดประชากรศึกษาเป็น 2 กลุ่มคือ
- จังหวัดเชียงใหม่ ใช้พื้นที่อำเภอแม่แจ่มและอำเภอไชยปราการ อำเภอละ 150 ราย

- จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้พื้นที่อำเภอลานสกาและอำเภอฟรหมคีรี อำเภอละ 150

ราย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อบ่งบอกคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งวัด กระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ทศนคติต่อสังคมการเมือง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดยใช้ SPSS ในการแปรผลทางสถิติ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 สำรวจกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1.1 ช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีจำนวน 9 ข้อ

วิธีการให้คะแนนคือ ถ้าตอบ ได้ 1 คะแนน

ถ้าไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน

1.2 วิธีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีจำนวน 11 ข้อ

โดยให้เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 1 – 11

1 = มากที่สุด

11 = น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 สำรวจทัศนคติต่อสังคมการเมือง จำนวน 15 ข้อ โดยกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1. มนุษย์เกิดมามีความเท่าเทียมกัน
2. หญิงและชายควรมีสติธิทางการเมืองเท่าเทียมกัน
3. ทุกคนควรมีโอกาสเท่าเทียมกันในการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายของรัฐบาล
4. มนุษย์เกิดมามีสิทธิเสรีภาพ
5. บุคคลควรมีโอกาสพูดและแสดงความคิดเห็นตามความเชื่อของเขา
6. ประชาชนควรมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยสามารถวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลบนพื้นฐานของความเป็นเหตุและผล
7. ประชาชนมีเหตุผลและวิจารณญาณในการเลือกผู้นำทางการเมือง
8. บุคคลควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้จะไม่ตรงกับตนเอง
9. ผู้น้อยควรเคารพเชื่อฟังผู้อาวุโส เมื่อเขามีเหตุผล

10. เมื่อเกิดความขัดแย้ง เราควรใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญห
11. เมื่อท่านไม่เห็นด้วยต่อการตัดสินใจของรัฐบาล ท่านควรจะร่วมแสดงออกทาง
การเมืองเป็นการตอบโต้รัฐบาล
12. การรวมกลุ่มประท้วงการตัดสินใจของรัฐบาล สามารถทำได้ถ้ามีเหตุผลสม
ควร
13. ถ้าไม่ได้รับความเป็นธรรม เราสามารถยื่นข้อเรียกร้องต่อหน่วยงานราชการได้
14. เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ไว้วางใจของ
ประชาชน
15. เจ้าหน้าที่บ้านเมืองให้การคุ้มครองดูแลประชาชนอย่างยุติธรรม

การวัดทัศนคติต่อสังคมการเมือง เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน คือ

ตัวเลือก	มีค่าเท่ากับ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ส่วนที่ 4 การสำรวจความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย จำนวน
20 ข้อ วิธีการให้คะแนน คือ

ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน

ถ้าตอบผิด ได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 5 การสำรวจการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง จำนวน 20 ข้อ
การจัดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน คือ

ตัวเลือก	มีค่าเท่ากับ
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การวัดทัศนคติต่อสังคมการเมืองและการวัดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง
เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนคือ Likert Scale (Likert อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

ตัวเลือก	มีค่าเท่ากับ	ค่าเฉลี่ยที่ใช้แปลความหมาย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง, มากที่สุด	5	4.51 – 5.00
เห็นด้วย, มาก	4	3.51 – 4.50
ไม่แน่ใจ, ปานกลาง	3	2.51 – 3.50
ไม่เห็นด้วย, น้อย	2	1.51 – 2.50
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, น้อยที่สุด	1	1.00 – 1.50

3.4 การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้ประชาชนในเขตอำเภอแม่แจ่ม อำเภอไชย
ปราการ จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอละ 150 ตัวอย่าง รวม 300 ตัวอย่าง ละอำเภอลานสกา อำเภอพรหม
คีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอละ 150 ตัวอย่าง รวม 300 ตัวอย่าง รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 600
ตัวอย่าง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ในการประมวลผล โดยมีลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตัวแปรเดียว หมายถึง การวิเคราะห์และอธิบายตัวแปรเพียงตัวเดียว ได้แก่

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้
- 1.2 กระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย
- 1.3 ทศนคติต่อสังคมการเมือง
- 1.4 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย
- 1.5 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

2. ตัวแปรคู่ หมายถึง การวิเคราะห์และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย ทศนคติต่อสังคมการเมือง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง